

Le van a buza aradva,
Körösztbe izz van az ragva,
Ahány szöm van egy körösztbe,
Annyiszor jussak eszödbe.

Már minálunk learatták az árpát,
Elvágta a bus gerlice jobb szárnyát,
Bus gerlice busul a szárnya után,
Én is busulok a szeretöm után.

Intézö ur zsir árán vött zsebörát,
Azzal csalta mög a szegény munkássát,
A zsebóra kittyö-köttyög a zsebbe,
Sej, azért száraz a darásmácsik tetje.

Intézö ur, zárassa le a konyhát,
Ne főzesse a munkássának a borsóját,
Öttem borsót hat hónapig öleget,
Sej, a jó Isten szakassza rá az eget.

Nagypusztai kis barakból elszálltak a fösckék,
Amind nézik, sörva nézik a summás mönyecskét,
Amint nézi ,zápor módra hull a könnye soknak,
Tudják, hogy a hónapok hazamaséroznak.

Nagypusztai kis ölbarak, jaj, de árván maradsz,
Visszahiv a kis falumba egy muskátli ablak,
A virágja egész nyáron gazdátlanul szárad,
Hazamögyek, kitüzök a mellemre egy szálát.

Nagypusztai kis barakra rászállott a gója,
Vizet hozott a szájába summások szájára,
Mozsdózzatok summáslányok, mert porossak vagytok,
Azt csak a jó Isten tudja, mikor szabadultok.

A mi házunk tetejére rászállott a föscke,
Levelet hot a szájába, ablakomba tötte,
Föl se vösöm, mög se nézöm, mégis tudom, mi van benne,
Rég elhagyott szeretömnek jutottam eszébe.

Somogyudvarhely, Asszonycsoprt/az egykori summások, akik
a környékbéli pusztákról kerültek Udvarhelyre./.

Este van már, késő este, haza kéne menni,
Az én kedves jó anyámnak jó estét köszönni,
Mélj föl anyám, kedves édesanyám, én már hazajöttem,
Ezt a hosszú hat hónapot én már letöltöttem.

Adjon Isten édesanyám jó estét!
Ugy jöttem meg, mind egy váratlan vendég,
Készítsd anyám, jó vacsorát, jó ágyat,
Gyöngye a lányod, hat hónapba elfáradt.

Gépész uram, állítsa mög a gépet,
Meghozta a szeretőm az ebédet,
Korán van még, korán van még az ebédnek az ideje,
Éppen féltizenkét órákor lecsuszott a szőmekazal teteje.
Lecsuszott a szőmekazal teteje,
Barna legény mög föl a tetejébe,
Igazgatja, de rakosgatja, le-lenéz az aljára,
De sok szőke, barna, piros lánynak fáj a szíve, maj meghasad utána

Somogyudvarhely, Asszonycsoport/az egykori summásasszonyok és Mester Ferenc/1913./ közösen énekeltek/

2-1-11

Buza, buza, három tábla búza,
Kihajlik az utra, a dávodi utra,
Ki fogja az lekaszálni,
Ha mi fogunk hazamenni,
Kedves kisangyalom, érted fáj a szívem nagyon.
/Erdő, erdő, erdő, kis-szenyéri kerek erdő,
Madár lakik benne, madár lakik tizenkettő,
Cukrot adnék annak a madárnak,
Kedves kisangyalom, érted fáj a szívem nagyon.

Szenyéri asszonyok

Végeztünk mi már az aratással,
Nem feküdtünk mi paplanyos ágyba,
Buzának a gyönyörű rőndjébe,
Sej, elaludtunk a szeretők ölébe.
Csak azt mondják, nincs asztalunk nekünk,
Több van, mint a bárónak minékünk,
Asztalunk a mező zöld pászitja,
Sej, mellé ülünk, mikor kedvünk tartja.

Szena, Pap Deák Imréné, 1906

Intéző ur bement az irodába,
Ráborul a diófaasztalára,
Condolkozik, buza hajtja a fejét,
Berzencei lányok mind elvitték a pénzét.

Intéző ur a mindenit magának!
Vezessen ki minket az állomásra,
Már miértünk jön a vonat sebessen,
Sej, intéző ur, sirhat már keservessen.

Intéző ur zsir árán vett zsebórát,
Azzal csalta meg a szegény munkássát,
A zsebóra kityeg-kötyög a zsebbe,
Sej, azért száraz a darás-mácsik tetje.

Berzencei asszonyok

Ezernyolcszáznegyvennyolcban nem így volt,
Akkor még a kasznár ur is képes volt,
A kasznár ur elutazott Budapestre, nincs is igazság,
Kizárták a szegény aratógazdát.
Kasznár uram jójjön vissza, ha lehet,
Hogy még egyszer képeggazda lehessenek,
Jól forgatom én a botot így is, úgy is a banda után,
Jól vigyázok én magamra ezután.

Tapsony, Karancz Ágnes, 1909.

Fölszántatom babám a szennai utcát,
Vetök bele tiszta piros szömű buzát,
Tiszta piros szömű buza, buza terem benne,
Jövő nyáron, babám, ketten arassunk benne.

Szena, Szabó Jánosné, 1911.

Édesanyám adjon Isten jó estét!
Hazajöttem, mint egy váratlan vendég,
Nem váratlan vagy te lányom, vártalak,
Hat hónapja, mióta nem láttalak.
Nyisd ki anyám zöldre festett kapudat!
Ereszd be a kitagadott lányodat,
Kitagadtál, mert summásnak odadtál,
Hat hónapig rólam nem gondolkoztál.
Beeresztlek édes lányom, vártalak,
Örülök, hogy újra itthon láthatlak,
Öröme jöttem én haza, nem búra,
Summáséletről szabadultam haza.

Törökkoppány, Sümei Györgyné, 1936.

Szentpéteri dimbes-dombos határba
Elfáradt a kezem az aratásba,
Ugy elfáradt, nem bírom fölemelni,
Nem bírom a babámat megölelni.
/Béreslegény ne rakd meg a szekeret,
Sajnáld meg a négy nyomorult ökrödet,
ettő sánta, a harmadik nem möhet,
A negyedik nem bírja a szekeret./
Pogányszentpéter, Butor Jánosné, 1945.

Summáskonyha, füstölög a kéménye,

Megérett a rózskalász, Ujra itt a nyár,
Szedje össze a ruhám Édes jó anyám!
Szedje össze a ruhám Drága jó anyám,
Mert ezután summáslegény Viszám gondot rám.

Isten veleg szép falum, Benne leányok,
Kivánok az Istentől Áldást feátokm
Mert én innen elmegyek Messzre tőletek,
Bucsut veszek szép kedvesem Tőled örökre.

Mesztegnő, asszonyok

Summáskonyha, füstölög a kéménye,
Reza néni fenn áll a tetejébe,
Reza néni, fene egye meg magát,
Mér rontotta el a darásmácsikját.

Intező ur hogyha megunt szeretni,
Szabad másik summáslányt is szeretni,
Adjon az ég szebbet, jobbat nálamnál,
Békességet keveset a házánál!

Somogysámson, Lantos Imréné, 1910.

A szennai hegy aljába,
A szeretóm zabot arat,
Zabot arat a fekete lovának,
Szeretőt keres magának.

A szennai hegy aljába
Eltörött a lovam lába,
Gyere babám güzesd meg a károm,
Ugy is te löszöl a párom.

Szena, Kiss Istvánné, 1892.

Buza, buza, három tábla buza,
Ráhajlik a mosdósi vasutra,
A mosdósi legények aratják,
Babájukkal mafokra rakatják.

Mit ér nékem a mosdósi határ,
Ha nincs benne, kiér a szívem fáj,
Ojjan könnyen kimegyek belőle,
Nincs szeretőm, kit sajnáljak benne.

Kinn az utsán, az utcán, az utcán,
Alma terem a meggyfán, a meggyfán,
Minden ágán kettő van, sej, három van,
Igaz szívű szeretőm csak egy van.

Barna kislány rózsaszín kötője,
Tele van az virággal, levéllel,
Tele van a kötője rózsalevéllel,
Pici szája aranyos beszéddel.

Szaladj kislány a szekerem után,
Maj megvárlek az itatókutnál,
Nem szaladok, mert sokan meglátnak,
Elárulnak az édesanyámnak.

- Mosdósi Pávakör/Róznerné, 1952./

Kimentem a sejemrétre kaszálni,
Nem tudtam a virágtól rendet vágni,
Mer a virág megakasztja kaszámat,
Más ölelei meg az én kedves babámat.

Siófok, Pintér Károly, 1898.

Summáskislány szappanér ment a boltba,
Három zshivány becsalta a templomba,
Föltették egy körül kerek asztalra,
Pirozs vérét kivették egy lavórba.

A holttestét kitették az udvarba,
Nem volt anyja, aki végig sirassa,
Anyja hejett ráborul egy summáslány,
Még az ég is gyöngyharmatot hullat rá,
Ó, te zshivány, nem fájt-e a te szived?
Mikor ezt a szép barna lányt megöleled?
Dehogy nem fájt, majd százfelé hasadott,
Mikor mondta, jaj, Istenem meghalok.

Török-koppány, Sümegi Györgyné, 1936.

Édesanyám, adjon Isten jó estét!
Ugy megjöttem, mint egy váratlan vendég,
Készíts anyám jó vacsorát, jó ágyat, ...
Szegény lányod a répaföldön elgáradt.
Intéző ur, áljon a jobb szárnyára,
Kísérjen ki minket az állomásra,
Mert miértünk jön a vonat sebessen, ...
Ti meg lányok, sirjatok keservessen.

Kajder Dóde zsir árán vett zsebórát,
Igy kívánta megcsalni a munkássát,
A zsebeóra kityeg-kotyog a zsebbe,
Azért száraz a daráscsusza teteje.
Intéző ur, az istenit, micsinál?
Talán bizon kufferokat vizsitál?
Vizsitálja, az angyalát, nem bánom,
Jövő héten szabadulásom várom.

Ádánd/Mindszentkála/, Horváth Ferencné, 1910.

Abai Pál hatvanholdas táblája,
Benne arat öreg Baksis bandája,
Megcsinálnak hatszázharminc keresztkötelet,
Jövő héten bevégezzük, ha lehet.

Abai Pál hatvanholdas táblája,
Benn arat az öreg Baksis bandája,
Öreg Baksis főzeti a darás-mácsikot,
Lakjatok jól szegény kepesaratók.

Abai Pál, ha kimegy a táblára,
Sirva néz a kepesaratóira,
Jaj, Istenem, megölmé én maga-magamat,
Mit adok a kepesaratóimnak!

-
A dávodi nagy pajtára rászállott a fecske,
Vizet hozott a szájába kepesek részére,
Mosdózzatok kepeslányok, mert porossak vagytok,
Azt csak a jó Isten tudja, mikor szabadultok.

-
Árpa, árpa, de rövid a szára,
Az én babám, jaj, de nagyon árva,
Az én babám, jaj, de nagyon árva.

"emsokáig lesz az ojjan árva,
Szüret után én leszek a párja,
Szüret után én leszek a párja.

-
Máma péntek, holnap szombat, vasárnap,
Söpörjétek ti szenyéri leányok,
Söpörjétek ki az utcát tisztára, simára,
Jön a kepes, el ne törjön a lába.

Elmennék én tihozzatok estére,
De szemetes a házatok eleje,
Sárga csizmám fölszedi a szemetet, szemetet,
Temellettéd kötöm le a kezemet.

Tiszta buzát viszek én a malomba,
Mozs vagyon én a babámmal haragba,
Addig tart az én kedvesem haragja, haragja,
Még a buz fölöntöm a garatra.

Sej-haj, lemegyek az Alföldre kaszálni,
Sűrű rendet fogok én od vágni,
Sűrű rendet, gyöngyharmat annak a szárja,
Sej-haj, gyenge a babám karja, nem bírja.

Sej-haj, lemegyek az Alföldre csikósnak,
Szilaj csikó, választok magamnak,
Szilaj csikóm, sárgaréz a zabolája,
Sej-haj, tied leszek babám nemsokára.

Szenyér, asszonykórus.

-
Jaj, de sokat áztam-fáztam, fáradtam,
Mikor én a répaföldön kapáltam,
Rágondótam, van énnékem hazám is,
Sej, abba sirat engemete a babám is.
Intéző ur zsir árny vett zsebőrád,
Azzal csalta meg a szegény munkássát,
A zsebóra kityig-kötyög a zsebbe,
Sej, azért száraz a darásmácsik teteje.

Berzence, Sánta Vendelné, 1895.

-
Sej-haj, aki legény, jőjjön vélem kaszálni,
Ne csak mindig a kocsmába mulatni,
Lehágjuk a tiszta búzát kévébe, /Lemakjuk../
Sej-haj, nem adják a csókot istennevébe.
Sej-haj, aki tiszta bizát akar aratni,
Három szántás alá kell azt levetni/bevetni/
Aki tiszta szivből akar szeretni,
Sej-haj, nem aztat buval elhervasztani.

Berzence, asszonykórus.

Beizentem a dávodi birónak,
Több napszámot fizessen a lányoknak,
Ha nem fizet, elmegyünk,
Cukorrépát nem szedünk,
A gazdának napszámosa nem leszünk.

-
A dávodi hires mácsik,
Egyik rosszabb, mint a másik,
Se nem turós, se nem darás,
Dávodpusztán nincs maradás.

-
Nem járok én akármijjen szoknyába,
Nem állok meg minden legény szavára,
Az este is megállottam egy szóra,
A szeretőm édesanyja megtudta.
Másnap osztán hányja-veti szememre,
Ki fijával beszélgettem az este,
Nem beszéltem vele ojjan sokáig,
Éfél után három óra hosszáig.
Máma péntek, holnapután vasárnap,
Söpörjetek ti szenyéri leányok,
Söpörjétek ki az utcát tisztára,
Jön a képesmel ne törjön a lába.
Szenyéri asszonyok

-
Sirt az anyám, amikor én születtem,
De még jobban, mikor summáslány lettem,
Ne sirj anyám, szép a magyar summáslány,
Mikor este későn végigdalol az utcán.

-
Egy vénasszony megfőzte az iboját,
Abba füröszttötte meg a leányát,
Kiöntötte az ököristálló elejbe,
Hogy a leányát egy béres/summás/legény szeresse.
Szócsénypusztai asszonyok

-
Szentpéterbe, Szentpéterbe Nincs több kislány, csak három,
Az is elment, az is elment Markot szedni a nyáron,
Kék pántlika van a karcsu derekán,
Jaj, de szépen, jaj de gyönyörűen hajlik amaroK után.
Pogányszentpéterei asszonyok.

87

A dávodi nagy pajtára rászállott a fecske,
Vizet hozott a szájába kepek részére,
Mosdózzatok kepeklányok, mert porossak vagytok,
Azt csak a jó Isten tudja, mikor szabadultok.

Szenyér, Káplár Mihályné, 1906, Tislér Antalné, 1898.

-
Szép élet a summásélet, kevés pénzért dolgozni,
Kevés pénzért, egy csinos barna lányért szalmazsákon fekünni,
Akármerre nyujtom a karom, Mindig csak a szalmazsákot tipi-tapogatom,
Sej, jobb led volna a kisangyalom karjai közt pihenni.

-
Sirt az édesanyám, mikor én megszülettem,
De még jobban, mikor summáslány lettem,
Ne sirj anyám, szép a magyar summáslány,
Mikor este későn végigdalol az utcán.

-
Jaj, de sokat arattam a nyáron,
De keveset aludtam az ágyon,
Sem az ágyon, sem pedig a kepe tövébe,
Legtöbbet a kaszásom ölébe.

A szócsényi dobogós hid alatt
Három kislán rozmaringot arat,
Én vagyok a rozmaring kévekötője,
Barna kislány igaz szeretője.

Barna kislány papucsot varratot,
A sarkába szerelmet rakatott,
Kiesett a szerelem a papucs sarkából,
Jaj, de távol estem a babántól.

Ez a kislány mit gondolt magába,
Jön a vonat lefekszik alája,
Kettőt-hármat füttyent a gőzös-masina,
Kelj föl kislány, mer elvisz a sirba.
Nem kelek fel, itt lesz a halálom,
Itt hagyott el engemet a párom,
Ha elhagyott, maj megvár engem a babám,
A szócsényi temetőkapunál.

Szócsénypuszta, Pap Sándorné, Vida Margit, 1928.

Sokat arattam a nyáron,
Keveset háltam az ágyon,
Hol erdőbe,hol mezőbe,
Hol a szeretőm ölébe.

Le van az árpa aratva,
Keresztbe is van má rakva,
Ahány szem van egy keresztbe,
Annyiszor jussak eszedbe.

Már Toldiba lefogyott az aratás,
De sok anya várja haza a lányát,
Engemet már nem vár haza az édesanyám,
Tudom,hogy a temetőbe nyugszik már.

Andocs,Szücs Jánosné,Sipos Rozália,1913.

Az új cipőm, sárga cipőm el akartam viselni,
De az anyám, a jó anyám nem akarja engedni,
Engedd anyám, édesanyám, nem a te pénzed ára,
Én kerestem két karommal a csököli határba.

Az új szoknyám, rakott szoknyám el akartam viselni,
De az anyám, a jó anyám nem akarja engedni,
Engedd anyám, édesanyám, nem a te pénzed ára,
Én kerestem meg a tarlón a csököli határba.

Csőköly, Kuminecz Imre, 1920.

Nehéz élet a summásélet, Kevés pénzér szenvedni,
Kevés pénzér, egy csinos barna lányér Szalmazsákon feküdni,
Akármerre nyújtom akarom, Mindig csak a szalmazsákokat tipi-tapgató!
Sej, jobb lett volna a kisangyalom karjai közt pihenni!

Szőcsénypuszta, asszonycsoport, volt summások.

Mikor hónapszámba szoktunk járni, akkor szoktuk énekelni ezeket":

Ájj meg ,ájj meg jó szerencse,
Hadd újjak föl a szekeredre,
Ha fölülök a szekeredre,
Tudom, kinevetlek kedvemre.

A szegénynek tél is mindig jár,
Nagymagasdra dolgozni jár,
Ezt törszi, ezt vöszi,
Ezt próbálja gyűjtögetni.

Aki emegy Nagymagasdra,
Lebetegedik bánatban,
Nagymagasznak nagy hire van,
Istenem, vigy ki belőle.

Könyveremet sirva őszem,
De/ azt is csak úgy, ha keresem,
Édősanyám, édes teje,
De savnyú a más kenyere.

Pogányszentpéter, Mitnyek Mihályné, 1921.

János bácsi azt hiszi, hogy parancsol,
Pedig még az intéző úr sem nagyon,
Már ezután azt se mondja, hogy talpra,
Csak azt mondja, fiúk menjetek haza.

Intéző úr zseir árán vett zsebórát,
Avval csalta meg a szegény munkássát,
A zsebóra kityeg-kozyog a zsebbe,
Azé nincs a munkássának jókedve.

Intéző úr, zárja be a magtárját,
Mer minékünk kruplit, babot úgy sem ad,
Ettünk mi már kruplót, babot blegét,
A jó Isten szakassza rá az eget. //:

Pogányszentpéter, Bakon József, 1904.

Három furkósbotommal, lekiáltok én a völgybe bojtáronnak,
Csanáznak, Csana! Csapd meg fiam jobb szárnyát a gujának.

Pogányszentpéter, Bakon József, 1904.

Máma péntet, holnapután vasárnap,
Söpörjétek ti szenyéri leányok,
Söpörjétek ki az utcát tisztára, simára,
Jön a kepes, el ne törjön a lába.

Elmenneék én tihozzátok estére,
De szemetes a házatok eleje,
Sárga cipóm felveri a szemetet, szemtet,
Teveled se kötöm le a kezemet.

Tiszta buzát vittem én a malomba,
Most vagyok én a babámmal haragba,
Addig tart a szép kedvesem haragja, haragja,
Míg a buzát fölöntöm a garatra.

- Szenyéri lányok és asszonyok
Lapapuszta gidres-gödrös határa,
De sok kislány átkot mondott reája,
Átkozott légy Lapapuszta örbökre,
Csak még egyszer kimehesek belőle.

Süjvedjen el Lapapuszta örbökre,
Csakhogy egyszer kimehettem belőle.

-
Két fa között kisült már a langalló/kisültött.../
Jaj, Istenem, de nehéz az árvaság,
Én is azért választottam puporát,
Mert meguntam a mákoros gánicát.

Kaposvár, Fehér Lajosné, Nebrek Vilma, 1905.

-
Szentpéteren lefogyott az aratás,
A sok legény elkezdte a csavargást,
Este kilenc óra, mégsem aluszik,
Még a babájával nem találkozik.

Pogányszentpéter, Molnár Imréné, 1918.

Intézó úr nam ölég az én bajom,
Adjon krumplit/a/munkásoknak,ha mondom,
Adott volna hat hónapra öleget,
A jó Isten szakítsa rá az eget.

Bözsi néni arra kéri az urát,
A zsir árán vögyen neki zsebóráát,
A zsebóra kityeg-kotyog a zsebbe,
Azér szároz a darástészta teteje.

Intézó ur az istenit magának,
Ne adja a büdös hust a munkásnak,
Adja oda a maga kuttyájának,
Ne annak a hathónapos munkásnak.

Bözsi néni arra kéri az urát,
A zsir árán vögyen neki tunikát,
Tunikához darutollas kalapot,
Ugy köszönjön a báró úrnak jó napot.

Pogányszentpéter,Nádas Imréné,1921.

A szegénynek tél is mindig nyár,
Nagymagasdra dolgozni jáát,
Ezt töszí,ezt vöszí,
Ezt próbálja gyűjtögetni.

Aki elmögy Nagymagasdra,
Lebetegedik bánatba,
Nagymagasdnak nagy hire van,
Istenem,vigy ki belőle!

Könyeremet sirva öszöm,
Azt is csak úgy,ha keresöm,
Édösanyám édös teje,
De savanyu a más könyere.

Pogányszentpéter ,Mitnyek Mihályó,1921.

Már minálunk aratják a búzát,
Jaj,de szépen keresztbe is rakják,
tetejére rászállott egy fecske,
Szeretóm egy szép barna menyecske.

Már minálunk aratják a zabot,
Az én rózsám rajja az asztagot,
Tetejére rászállott egy gója,
Szeretóm a falu csavargója.

Kéthelyi asszonycsoport tagjai

Ledülött a szénabogja tetej,
A szakácsné fölült a tetjére,
Ismertelek szakácsné,hogy ki voltál,
A szeretóm hirhordója te voltál.

Lenner Imre zsir árán vett zsebórát,
Azzal csalta meg a szegény munkását,
A zsebóra kityeg-kotyog a zsebbe,
Azért száraz a gaznadérmars teteje.

A kétheji darásmácsitk
Egyik hosszabb,mint a másik,
Se nem zsiros,nem is darás,
Egye meg az első kapás/kaszás/.

Isten veked öreg Baglas,elmegyek,
Ide vissza soha többé nem jövök,
Elbucsuzok fütől-fától,társaktól,
Utoljára Salanec úr magától.

Le-le-leszedeik a szőlőt Szent Mihájta,
Árván marad a tőke utánna,
Árván maradsz te is kedves kisangyalom,
Lejár a hat hónap,el kell tőled válnom.

Kéthely,asszonycsoport,alakuló Pávakör.

Intéző úr a szokását egye meg az asztalának,
Adjon egy kis jobb kosztot a summások számára,
Káda hejett jó pörköltöt, Baglas-i bort rája,
Ez legyen a summásoknak mindennapi vacsorája.

-